

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Nono Et Decimo Præcepto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

tamus. Et quia contractus diuinitus inilituti sunt, vt homines inter se mutuis officijs declarent obedientiam suam erga Deum, pie & late esse exercendi sunt. Nam & iniusticiam in contractibus punit Deus, non solum pœnis magistratuum, sed etiam alijs cladibus, vt inquit Iesaias, Væ prædanti, quia vicissim spoliaberis. Deut. 25. Pœnit iustum habeas, vt longo tempore viuas. Et experientia comprobata vtitam regulam, Male parata, male dilabuntur. Continet hæc lex multas virtutes pugnantes cum auaricia, ignauiâ, prodigalitate, scilicet iusticiam in contractibus, liberalitatem, sedulitatem, pœnitiam. Quia ignaui & prodigi omnes sunt fures, nisi enim ex animo rapiant, non possunt suum otium & sumtus tolerare.

DE OCTAVO PRÆCEPTO.
NON DICAS FALSVM TESTIMONIVM.

HÆC Lex munit iudicia & pacta, & continet virtutem omnium pulcherrimam, Veritatem, cuius vtilitas latissime patet in iudicijs, in pactis, in conuersatione. Violant enim hoc præceptum omnes corruptelæ doctrinarum, quæ sunt fraude, auaritia ingeniorum, omnes calumniæ forentes, omnes elusiones honestæ negotiorum seu sophismata, omnes qui hypocritæ sua insillunt alijs, & non ingenue ostendunt quod sentiunt, & qualis sit natura. Hæc quam late pateant in vita, diligenter considerandum est, vt non & acriter odisse sophisticam discamus.

DE NONO ET DECIMO
PRÆCEPTO.

NONVM & Decimum addunt declarationem, vt sciamus Legem Dei non solum de externis operibus præcipi, sed accusari & damnari etiam vitium hærens in hac deprauata hominum natura, quod vocant concupiscentiam. Non enim tantum damnat hic vitiosos affectus, ad quos accedit Consensus, vt vocant, sed etiam ipsam prauam inclinationem, quæ est perpetua quædam auersio à Deo, & contumacia repugnans Legi Dei, & gignit infinitam consultationem & petitionum, etiamsi non semper accedit consensus. De hoc perpetuo malo inquit Paulus: Sensus carnis inimicitia est aduersus Deum. Legi enim Dei nec subijcitur, nec subijci potest. Nec leue malum intelligatur inimicitia aduersus Deum, multas enim pestes comparatur, dubitationes de Deo, auersionem à Deo, fremitum aduersus Deum cum punimur. Deinde vagos & errantes motus infinitos contra Legem Dei, scilicet confidentiam propriæ sapientiæ aut viriæ, &c.

omnem aliorum, inuidiam, ambitionem, auariciam, flammam li-
 timam, cupiditatem vindictæ. Hæc omnia Paulus complectitur
 in inuicem, in quo etiam reatus intelligendus est. Hæc repu-
 tatur Deo, & Deus vicissim irascitur his vitijs, etsi propter filium
 possit credētibz. Quod autem Paulus vocat inimicitiam aduersus
 Deum, id alibi concupiscentiam nominauit, quæ significat prauam
 inclinationem & deprauationem omnium appetitionum. Hinc per-
 scriptum est, nullum hominem in hac corruptione natum, legi Dei sa-
 tisfacere: Quia in hac mortali natura manet concupiscentia vitiosa,
 quam esse peccatum testatur Paulus Rom. 7. Et postea vocat inimici-
 tiam aduersus Deum, & addit, non posse eam Legi Dei subijci, quare
 hic in Deologo damnatur. Hæc moneri necesse est, vt conspici ma-
 gis modo gratia, & intelligi doctrina de Iusticia fidei possit.

CÆTÆRVM & hoc obseruandum est. Etsi non in singulis
 præceptis sit mentio præmiorum aut poenarum. Tamen sciendum est,
 & promissiones & comminationes ad singula præcepta pertinere, &
 alibi sæpe repetitas esse. Summa promissionum in his verbis est:
 Qui fecerit hæc, viuet in eis. Minarum summa est: Maledictus, qui
 non permanserit in omnibus quæ sunt scripta in Lege. Sed sciendum
 est omnes promissiones Legis conditionales esse, id est, requirere
 conditionem, ne quid contra legem fiat. Cum autem Lex semper ac-
 cuset nos, hæc promissiones fierent irritæ, nisi ex Euangelio discere-
 mus, quomodo reputemur iusti, & quomodo placeat incoacta obædi-
 entia iuxta legem. Fiunt igitur iusti fide propter Christum & Legis
 promissiones rata, quia Deus recipit obædientiam. Ideo & præmia
 tribuunt corporalia & spiritualia, iuxta illud: Date & dabitur vobis.
 Item Psal. 32. Vt eruat à morte animas eorum, & alat eos in fame.
 Verum infra copiosius dicendum erit, de discrimine Legis & Euange-
 lij promissionum Legalium, & eius promissionis, quæ est Euange-
 lij propria. Illud etiam memineris, quia ordo politicus vere est opus
 Dei, hæc ordo motuum cœlestium, ideo Deus in politica iusticia re-
 gulatione præstat promissiones & minas. Externa & atrocita scelera
 conuincunt manifestæ poenæ, etiam si cessent magistratus. Homicidæ
 quæcumq; effugerunt manus magistratum, tamen mirabiliter ad
 supplicia retrahuntur. Periuros, adulteros, & pollutos incestis libi-
 dinibus, etiam si magistratus non punit, tamen opprimi varijs cladi-
 bus videntur historix, & quotidiana vita. Sed Lex testis est, hæc di-
 catur fieri, iuxta illud, Non habebit infontem, &c. Item, Fornicato-
 res & adulteros iudicabit Deus, &c. Econtra iustos gubernatores ad-
 iurat Deus, vt constitutio regnorum & exitus bellorum regulariter
 ostendunt. Ideo addita est promissio corporalis quarto præcepto,
 quod constituit politias: Si vis longæuus esse super terram, &c.